

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielewicz (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Andrzej Ryński

w sprawie **M.L.**

skazanego z art. 197 § 3 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 29 czerwca 2017 roku

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania

zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 20 kwietnia 2012 r., II AKa .../12,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 13 grudnia 2011 r., sygn. akt V

K .../10

p o s t a n o w i ł:

1. na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a a contrario oddalić wniosek o wznowienie postępowania;

2. na podstawie art. 639 k.p.k. obciążyć wnioskodawcę M.L. kosztami sądowymi postępowania o wznowienie, w tym wydatkami w kwocie 20 (dwudziestu) złotych, którą to kwotę zasądzić od niego na rzecz Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 grudnia 2011 r., sygn. akt V K .../10, Sąd Okręgowy w G. uznał M.L. za winnego tego, że działając w krótkich odstępach czasu w sposób podobny, dopuścił się ciągu trzech przestępstw polegających na tym, że:

- w okresie pomiędzy 31 maja a przełomem sierpnia i września 2006 r. w R., działając wspólnie i w porozumieniu z żoną T. L., w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, stosując przemoc pod postacią bicia i groźbę jej użycia, wielokrotnie doprowadził do obcowania płciowego i do poddania się innej czynności seksualnej swoje małoletnie dzieci: córki J. lat 5 i E. lat 2, syna R. lat 2, poprzez wkładanie członka do ich ust oraz w odbyt i penetracje ich odbytu oraz pochwy córek J. i E. palcami, a także dotykanie ręką narządów intymnych pokrzywdzonych i jednokrotne wprowadzenie członka do pochwy małoletniej J. - tj. popełnienia przestępstw z art. 197 § 3 k.k. - w brzmieniu obowiązującym do 26.09.2005 r. - i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k.) za które skazał go na karę 7 lat pozbawienia wolności., a także orzekł wobec niego na podstawie art. 41a § 2 k.k. zakaz kontaktowania się z małoletnimi pokrzywdzonymi na okres lat ośmiu.

Nadto uznał M.L. winnym tego, że w tym samym czasie i miejscu oraz warunkach i w taki też sposób stosując przemoc pod postacią bicia oraz groźby jej użycia, wielokrotnie doprowadził do obcowania płciowego oraz poddania się innej czynności seksualnej swojego sześciolatniego pasierba A. L., tj. przestępstwa z art. 197 § 3 k.k. w brzmieniu obowiązującym dd dnia 26 września 2005 r. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. i za to skazał go na karę 4 lat pozbawienia wolności, orzekając też na podstawie art. 41a § 2 k.k. wobec niego zakaz kontaktowania się z małoletnim A. L. na okres lat ośmiu.

Uznał także M.L. za winnego tego, że:

- w okresie jak wyżej, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru wielokrotnie utrzymywał treści pornograficzne z udziałem swoich małoletnich dzieci: J., R., E. i pasierba A. tj. przestępstwa z art. 202 § 4 k.k. za które wymierzył mu karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;

- w okresie pomiędzy 31 maja a październikiem 2006 r. znęcał się fizycznie i psychicznie nad wymienionymi wyżej osobami tj. przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. za które wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Następnie orzekł wobec M.L. karę łączną 9 lat pozbawienia wolności oraz łączny zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonymi przez 10 lat.

Orzeczenie to zostało zaskarżone przez obrońców i prokuratora.

Sąd Apelacyjny w [...] po rozpoznaniu tych złożonych apelacji, wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2012 r., sygn. akt II AKa 1../12, zastrzył jednostkowe kary pozbawienia wolności wymierzone M. L. za część popełnionych przez niego czynów i orzekł wobec niego nową karę łączną pozbawienia wolności w wysokości 12 lat.

W dniu 20 marca 2017 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego, który powołując się na art. 540 § 1 pkt 2 lit. a oraz art. 547 § 2 i 3 k.p.k. wystąpił o:

- wznowienie zakończzonego w niniejszej sprawie postępowania;
- uchylenie wskazanych na wstępie orzeczeń sądów obydwu instancji;
- uniewinnienie skazanego od przypisanych mu czynów „na mocy art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.”;
- ewentualnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu sądowi.

Poza tym obrońca wniósł o przeprowadzenie dowodów z akt sprawy toczącej się przed Sądem Rejonowym w R., IX Wydziałem Karnym, pod sygn. IX K .../16, oraz o przesłuchanie pokrzywdzonych A. L., P. K., A. K. i A. K. w obecności psychologa na okoliczność ustalenia, czy małoletni w czasie postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym w G. , V Wydziałem Karnym, w sprawie V K .../10, składali prawdziwe zeznania, czy też mogli pozostawać pod wpływem osób trzecich, które nakłaniały ich do złożenia zeznań określonej treści, jak również na okoliczność ustalenia czy w chwili obecnej zeznania i oświadczenia małoletnich polegają na prawdzie.

Zdaniem autora wniosku, w sprawie pojawiły się nowe okoliczności i dowody, które „rzucają nowe spojrzenie” na kwestię prawdomówności małoletnich świadków. Tymi dowodami mają być informacje o nieprawidłowościach, do jakich dochodziło w rodzinie ich poprzednich opiekunów A. i G. N. W związku z tym wszczęte zostało postępowanie przygotowawcze przeciwko G. i A. N. o znęcanie się psychiczne i fizyczne nad rodzeństwem L. oraz innymi przebywającymi w ich rodzinie dziećmi. Toczyła się w Prokuraturze Rejonowej w R. sprawa, pod sygn. 1 Ds. .../2015, zakończyła się wniesieniem do Sądu Rejonowego w R. aktu oskarżenia przeciwko rodzicom zastępczym. Sprawa ta toczy się przed tym Sądem pod sygnaturą IX

K .../16. Informacje podawane przez oskarżonych w tej sprawie pozwalają – zdaniem obrońcy – wskazać, że, dzieci w niniejszym postępowaniu nie mówiły prawdy, a zeznawały tak, jak zostały nauczone przez A. N. Wyjaśniała ona bowiem o tym, że „dziećmi można łatwo sterować, za Mc Donalda powiedzą wszystko”. Również w ocenie obecnych rodziców adopcyjnych dzieci okoliczności przez te dzieci podawane były wymyślane przez A. N. W chwili składania pierwszych zeznań dzieci były bardzo małe – miały 4, 6 i 7 lat. Zeznawały w obecności A. N. To nowi rodzice adopcyjni dzieci zwrócili się pismem z dnia 23 lutego 2017 r. do Sądu Okręgowego o wznowienie sprawy karnej, uważając, iż L. zostali skazani niesłusznie. Nadto zawiadomili Prokuratora o popełnieniu przestępstwa składania fałszywych zeznań przez A. N.

Prokurator Prokuratury Krajowej w piśmie z dnia 8 czerwca 2017 r. wniósł o oddalenie wniosku, a także oddalenie wniosków dowodowych obrońcy dotyczących : przeprowadzenia w trybie art. 546 k.p.k. dowodu z przesłuchania pokrzywdzonych i przeprowadzenia dowodu z akt sprawy IX K .../16 Sądu Rejonowego w R. przeciwko A. i G. N. Prokurator m.in. podniósł, że nawet udowodniony fakt znęcania się A. N. nad dziećmi nie rzutuje na jej prawdomówność w zakresie dotyczącym seksualnego molestowania dzieci, zważywszy na szczególnie brutalny charakter związanych z tym zachowań.

Sąd Najwyższy, zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania jest niezasadny.

Nie ulega wątpliwości, iż przewidziana w art. 540 § 1 pkt 2 podstawa wznowieniowa aktualizuje się wówczas, gdy te zgłaszane we wniosku nowe fakty i dowody wiarygodnie podważają prawdziwość dokonanych, istotnych ustaleń faktycznych i wskazują na to, iż zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że po wznowieniu postępowania zapadnie rzeczywiście orzeczenie odmienne od orzeczenia poprzedniego, w kwestii winy, podległości sprawcy karze, czy też kwalifikacji prawnej jego czynu. Przy czym zauważyć należy, iż te nowe fakty i dowody podlegają także ocenie w powiązaniu z dowodami ujawnionymi uprzednio w sprawie i uczynionymi przez sąd podstawą wyroku i stanowią je jedynie te, które wskazują na zaistnienie okoliczności wymienionych w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a-c k.p.k. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 maja 2012 r., V KO 68/11, Biul.PK

2012, nr 6, s. 31, 7 marca 2012 r., II KO 101/11, Biul. PK 2012, nr 3, s. 32, 8 maja 2013 R., v ko 21/13, Legalis).

Wnioskodawca jako „nowe fakty i dowody” wskazał te okoliczności, które ujawniły się w związku z toczącą się przeciwko G. i A. N. sprawą o znęcanie się nad znajdującymi się pod ich opieką dziećmi. Analizując te zaprezentowane przez Autora wniosku zasłóści nie można jednak aprobować jego przekonania o tym, iż rzeczywiście stanowią one nowe fakty lub dowody uzasadniające wznowienie tego postępowania, w którym skazany został M. L. Dowodem takim nie mogą być złożone oświadczenia rodzeństwa L. (obecnie K.) oraz A. L. Zestawiając je z ich zeznaniami złożonymi w postępowaniu toczącym się przeciwko M.L., które zostały poddane szczegółowej i rzetelnej analizie przez Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku (k. 1223-1228) wraz z opiniami biegłych psychologów, stwierdzić należy, że są to okoliczności nie uzasadniające wznowienia postępowania. Z uwagi na bardzo młody wiek w chwili popełnienia na ich szkodę przestępstw oraz upływ czasu, złożone obecnie oświadczenia pokrzywdzonych nie podważają wiarygodności ich wcześniejszych zeznań. Prokurator trafnie zwrócił uwagę w odpowiedzi na złożony wniosek, że obecna wówczas przy przesłuchaniu małoletnich psycholog B. L. podała, iż wskutek doznanej traumy pokrzywdzeni będą w przyszłości wykazywać tendencje do umniejszania znaczenia przebytych zdarzeń i wypierania ich ze świadomości. Psycholog ta wykluczyła również, aby ich ówczesna opiekunka A. N. wpływała na dzieci i przygotowała je do złożenia zeznań obciążających rodziców. Ta ocena potwierdzona została przez inną biegłą psycholog S. L.

Co więcej, podkreślić należy, że przeciwko sugestiom obrońcy, jakoby A. N. wpływała na małoletnich i dążyła do skazania M.L. świadczy fakt, że zawiadomienie o popełnieniu przez niego przestępstw na szkodę małoletnich nie zostało złożone przez A. N. ale przez dyrektora Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego. Zeznając w postępowaniu dzieci odmawiały odpowiedzi na pytania, gdyż A. N. zapowiedziała im, że nie muszą tego robić, jeśli nie chcą.

Wyrażane przez rodziców adaptacyjnych dzieci przekonanie o niesłusznym skazaniu M.L. i jego żony nie jest wystarczające do uznania zasadności wniosku o wznowienie postępowania w jego sprawie. Nie tylko z uwagi na jego subiektywny charakter, ale przede wszystkim ze względu na to, iż nie uwzględnia ono tych

wszystkich okoliczności, które orzekające w sprawie skazanego sądy obydwu instancji miały na względzie ustalając jego sprawstwo przedmiotowych czynów.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że okoliczności będące przedmiotem postępowania toczącego się przeciwko G. i A. N. o znęcanie się nad dziećmi nie przesądzają same w sobie o wpływaniu przez nich na małoletnich podczas postępowania przeciwko M. L. Wnioskodawca prezentując odmienne przekonanie nie przedstawia żadnych racjonalnych argumentów, które by wskazywały konkretne powody dla których małżonkowie N. mieliby – świadomie i z premedytacją, za pośrednictwem pozostających pod ich opieką, tak wówczas małych, dzieci – kreować całkowicie fałszywe dowody winy M.L. i jego żony. Dla oceny zasadności takich sugestii nie jest też obojętna brutalność, bulwersujący charakter owych opisywanych wówczas przez pokrzywdzonych, podczas dwukrotnego przesłuchania, zachowań wobec nich skazanego, tak jak i to co o życiu seksualnym skazanego wyjaśniała wtedy jego żona T. (por. k. 922), a także to co mówiła o stawianych przez nią skazanemu wielokrotnie zarzutach, iż „współżył z dziećmi” (k. 921-922).

Podkreślić jednocześnie należy, że Prokuratura Rejonowa w R. wydała w dniu 9 marca 2017 r., postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego przeciwko A. N. o składanie fałszywych zeznań w sprawie przeciwko M. i T. L.

W tej sytuacji brak jest przekonujących podstaw do stwierdzenia, iż zgłaszane w przedmiotowym wniosku okoliczności faktycznie są wystarczające do uznania, że w sprawie zaistniała również podstawa do wznowienia postępowania przewidziana w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.